

ÅLANDS MILJÖPRÖVNINGSNÄMND

Strandgatan 25
22 100 Mariehamn
Tfn (018) 25127, fax (018) 16595
Hemsida: www.mpn.aland.fi

MILJÖTILLSTÅND

Datum

10.06.2003

Ärendenummer

MPN- 02-35

Sökanden

Jägerström Bilskrot Ab
c/o Bengt Westerholm
Mellangårdsvägen
22100 Mariehamn

Ärende

Ansökan om miljötillstånd för insamling och lagring av skrotbilar samt återvinning och återanvändning av bildelar och metallskrot.

Verksamhet och dess placering

Verksamheten är förlagd till fastigheterna Östra jägplatsen 1:44 Andtböle Saltvik, Södra Jaktplatsen 1:32 Andtböle Saltvik samt Karlfredriks hägn 1:53 Qvarnbo Saltvik, se bilaga.

Grund för sökande av tillstånd

Grunden för sökande av miljötillstånd är 11 § landskapslagen om miljöskydd och miljötillstånd (30/2001), då tillstånd behövs enligt 6 kap. § 17 vattenlagen och § 28 renhållningslagen.

Tillstånd och avtal rörande verksamheten samt områdets planläggningssituation

Tidigare tillstånd och avtal rörande verksamheten samt områdets planläggningssituation

Ålands landskapsstyrelse har gett tillstånd till de tidigare företagen Jägerströms skrot och Jägerströms & Co att idka skrothandel. Tillståndet som är från 04.06.1975 har överförs till Jägerströms Bilskrot Ab 19.12.1985.

Sökandes rätt till de erforderliga områdena

Jägerströms Bilskrot Ab och Frej Alfons Jägerström äger marken för sökandes verksamhet. Frej Alfons Jägerström har gett skriftligt samtycke till att verksamheten bedrivs på hans mark.

Verksamhetsbeskrivning

Jägerströms Bilskrot Ab grundades 1973 av Frej Jägerström. Bolagets hemort är Saltvik. Verksamheten består av skrot- och skrotbilshantering samt från mars 1998 även yrkesmässig beställningstrafik med lastbil. I beställningstrafiken ingår arbete för Ålands Problemavfall Ab, ÅPAB, i form av tömning av metallskrot från 8 st återvinningsstationer i Mariehamn. Detta skrot fraktas till ÅPAB:s område i Ödanböle. Beställningstrafiken består av grus, sopor, styckegods m.m. Huvudsysslan är skrothantering som är en verksamhet som ökar.

I verksamheten ingår även att hjälpa företag och privatpersoner med städning och bortfraktning av skrot samt återanvändning av främst reservdelar till bilar.

År 2001 lämnades ca 200 ton grovt skrot samt 20-30 ton metall till återvinning. 2002 hämtades ca 300 skrotbilar till området och ca 850 skrotbilar fraktades bort efter att alla detaljer av intresse blivit avplockade. Avplockade skrotbilar hämtas ca 2 ggr per år av pråm och förs till mottagaren, Kuusakoski Oy

Skrot och skrotbilar lagras ihopblandade. Journal förs över hanteringen av skrotbilarna som kommer till skroten.

Inga skrotbilar eller annat skrot har innehållit köldmedel typ freon. Sökande antar att detta beror på att de aktuella bilarna är av årgångar där köldmedel ej ännu var vanligt förekommande.

På området bränner man inte några produkter.

Hantering av skrotbilar

Bilvrak hämtas gratis med lastbil och lyfts med kran eller gripklo så att bilar med mekaniska delar alltid lastas upprätt. Bilar utan mekanik, vilket är vanligt förekommande, kan vid behov läggas på sida. Efter hemkomsten demonteras hjul och batterier. Oljor och bränsle tappas ur i burkar och dunkar och hälls sedan över i större kärl och fraktas till miljöstation eller till ÅPAB i Ödanböle. Arbete med detta sker sommartid och utomhus. På området finns en nyinköpt godkänd container för mellanlagring av problemavfall som bilbatterier, motorolja och överblivet bränsle. Ca 500 liter spillolja samlas upp per år. Riskavfallet fraktas, ca 2 ggr per år, till ÅPAB för omlastning till Raumo.

Som uppsugningsmedel vid oljespill används sågspån.

Bilens hjul följas av och däcken fraktas till Rollic Ab och i samarbete med dem körs de till fastlandet för återvinning. Följar sorteras ut som järnskröt och säljs till Kuusakoski Oy för återvinning. Bilkarosserna plattas till med en järntyngd och travas upp i väntan på bortfraktning från Åland. Rutor och glas förstörs så att det mesta hamnar inne i karossen. Det som hamnar på marken krattas ihop och läggs i en 4 m³ container som körs till Ålands Renhållning i Mariehamn när den är fylld. Bilar och reservdelar av veterantyp sparas.

Hanteringen av skrotbilarna sker på en iordningställd grusyta och förvaringen av bilarna sker direkt på marken.

Hantering av övrig plåtskröt

Med övrig plåtskröt menas skrot från plåtslagerier, bilfirmor, skrot från kommunala omlastningsdepåer samt plåtskröt från privatpersoner. Skrotet från dessa källor innehåller olika skrotmaterial varav största delen är plåtskröt. Övrig skrot sorteras ur från plåtskroten och allt lyfts upp i hög i väntan på borttransport. Skrotet säljs för återvinning.

Hantering av järnskröt

Med ”järnskröt” menas järnmaterial vars tjocklek är minst 3 mm. Detta skrot sorteras separat och skickas för återvinning.

Hantering av järnskröt A1

Med ”järnskröt A1” menas järnmaterial vars minsta tjocklek är 3 mm och minsta samt håller ett mått om 50x50x50 cm, utan fasta ändor samt gjutjärnsbalk på max 10%. Detta lagras och skickas i större mängder till högre pris än järnskröt. Skrotet säljs för återvinning.

Hantering av järnskrot A1 SG

Med ”järnskrot A1 SG” menas nya stålplåtsrester vars mått och normer är samma som A1. Mängden av detta skrot är så liten att den av praktiska skäl hanteras som järnskrot eller järnskrot typ A1.

Hantering av gjutjärnsskrot

Gjutjärnsskrot förekommer för tillfället i så små mängder att det av praktiska skäl hanteras tillsammans med järnskrot. Planer finns dock för en separat hantering.

Hantering av procentaluminium

Med ”procentaluminium” menas aluminium innehållande järn. Järninnehållet varierar från 30-40%. Exempel är gräsklipparmotorer, utombordsmotorer, växellådor, olika maskin och motordelar. Avfallet sorteras separat och säljs för återvinning.

Hantering av gjutaluminium 97%

Med ”gjutaluminium 97 %” menas material med aluminiumhalten minst 97%. Det hanteras som procentaluminium men ger högre ersättning.

Hantering av mjukaluminium 97%

Med ”mjukaluminium 97 %” menas material med minst 97% aluminiumhalt som har plåtform, t.ex. dryckesburkar, takplåt, kastruller, jalousier mm. Skrotet balas för att få högre volymvikt. För övrigt hanteras det som procentaluminium.

Hantering av rostfritt skrot

Ex. på rostfritt skrot är grytor, storköksmaskiner, restbitar från svets- och reparationsarbeten. Även syrafast material behandlas som rostfritt skrot. Skrotet säljs i balad och obalad form beroende på tjocklek och volym.

Hantering av elmotorsskrot

Med ”elmotorsskrot” menas elektriska motorer samt transformatorer m.m. som innehåller koppar. Materialet sorteras ut ur skrotlass och säljs obearbetat för återvinning.

Hantering av mässingsskrot

Med mässingsskrot menas ren mässing och bronslegeringar. Förekommer i maskindelar och kvarnar. Sorteras ur blandade skrotlass hämtade från verkstäder. Mässingen renas på järnskrot före den säljs för återvinning.

Hantering av kopparskrot

Med kopparskrot menas ren koppar, t.ex. rörslingor ur pannor och boilare m.m. Det förekommer i klasserna B1 och A2. B1 är vanligast och består oftast av gamla kopparrör. A2 är nya restbitar från installationer. Kopparrör är ibland överdragna med plast och måste då skalas. Skalet blir sopor medan kopparn säljs för återvinning.

Hantering av kabelskrot

Med kabelskrot menas kablar från rivning och rester från nyinstallationer som innehåller koppar eller aluminium. Förr var blykabel vanlig. Kabelskrotet sorteras ur skrotlass eller hämtas separat. Kabelskrotet lastas om obearbetat och säljs för återvinning.

Hantering av aluminiumprofil

Med ”aluminiumprofil” menas profiler från t.ex. fönster och dörrar gjorda i aluminium. Ett annat exempel är sapaprofiler som förekommer i fartygsinredningar, bilstötångare eller som restbitar från nytillverkning. Skrotet kapas i lämpliga längder och säljs för återvinning.

Platsen för anläggningen och miljöns tillstånd

Området är belamrat med skrotbilar staplade utomhus på varandra upp till fyra meters höjd. Markytan är inte preparerad med undantag för grusplanen enligt ovan. Ingen brunnar finns på området.

Platsen är belägen ca 350 meter från vattendrag och genom området rinner ett dike med utlopp i havet. Omgivningen består av tall- och granskog.

Den största miljöbelastningen är avgaser från lastbilar och balmaskinen. Även själva skrothanteringen orsakar buller.

Verksamhetens verkningar på miljön, naturen och människors hälsa

Verkningar på naturen och naturskyddsvärden

På området finns inte längre någon natur i form av växt- eller djurliv. Den omgivande naturen utsätts för buller och risk för lakvattenutsläpp.

Bästa tillgängliga teknik (BAT) och energieffektivitet

Arbetet har karaktär av hantverk som utförs med handverktyg som vinkelslip och skärbrännare.

Kontroll av verksamheten och dess verkningar

Kontroll och rapportering

Någon kontroll eller rapportering rörande miljöpåverkan finns för närvarande inte.

Åtgärder för förebyggande av olyckor

Villkoren i landskapsstyrelsens tillståndsbeslut 4.7.1975 är till viss del baserade på personsäkerhet. Villkoret om "ett 2 meter högt och tätt plank runt området" är inte uppfyllt vilket kan leda till obehörigt besök med olyckor som följd. En uppenbar olycksrisk är ras av de på varandra staplade skrotbilarna.

BEHANDLING AV TILLSTÅNDSANSÖKAN

Kungörelse

Ansökan kungjordes under tiden 20.03.2003 – 10.04.2003 på Saltviks kommuns och landskapsstyrelsens anslagstavlur. Kungörelsen fanns införd i Tidningen Åland och Nya Åland. Alla kända sakägare delgavs kändedom om ansökan per brev. I kungörelsen och delgivningen framgick att envar hade rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovannämnda tid.

Yttranden

Under kungörelse har inte några yttranden inkommit.

Utlåtande

Miljöprövningsnämnden har begärt utlåtande från Saltviks kommun och Ålands landskapsstyrelse. Till miljöprövningsnämnden har följande två utlåtanden inkommit.

Utlåtande från Landskapsstyrelsen, inkom 08.04.2003

Landskapsstyrelsen har tagit emot en anhållan om miljöbyråns utlåtande över ansökan från Jägerströms Bilskrot Ab om tillstånd för befintlig verksamhet avseende skrot- och bilskrotshantering enligt landskapslagen om miljöskydd och miljötillstånd (30/2001). Miljöbyrån har gett museibyran möjlighet att lämna synpunkter på ansökan. Museibyran anser att området bör avgränsas mot omgivningen med ett propert och snyggt staket så att verksamheten innanför inte påverkar landskapsbilden.

Landskapsstyrelsen anser att skrotbilsverksamheten, i tillämpliga delar, ska följa Naturvårdsverkets handbok, Bilskrotning 2001:8, med allmänna råd till Naturvårdsverkets föreskrifter om skrotbilsverksamhet.

Följande är viktigt att reglera i tillståndet:

All verksamhet ska bedrivas inom avgränsat område som medger kontrollerat tillträde. Lagring av skrotbilar före behandling ska ske på en plats med tät ytbeläggning. Om lagringen inte sker inomhus ska dagvatten samlas upp och behandlas.

Tömning, demontering och annan behandling av skrotbilar ska ske på en plats med 1. tät ytbeläggning, 2. anordning för uppsamling av spill, 3. utrustning för omhändertagande av ev. avloppsvatten och dagvatten, 4. möjlighet till tömning av vätskor även vintertid, 5. lager för demonterade reservdelar, 6. lämpliga behållare och lagringstankar för lagring av demonterade delar som kräver särskild lagring samt vätskor från skrotbilar, 7. lager för skrotdäck.

Det högsta antalet skrotbilar som samtidigt får finnas i lager bör begränsas.

Lösa uppsamlingskärl och demonterade bildelar, som består av eller innehåller ämnen som kan klassas som farligt avfall ska märkas och förvaras i låsbart utrymme under tak på invalla, avloppslöst och tätt underlag.

På del av anläggning för skrotbilsverksamhet dit allmänheten har tillträde får inte skrotbilar staplas på höjden.

Bullret från anläggningen bör begränsas.

Oljeavskiljare ska vara så konstruerade att de möjliggör avstängning och provtagning.

De ska förses med tömningslarm och vid behov tömmas på olja och slam, dock minst en gång per år.

Vid platser där spill av olja eller andra kemiska produkter kan ske ska sanerings- eller absorptionsmedel finnas tillgängligt. Olje- eller vätskeutsläpp på mark eller hårdgjorda ytor ska omedelbart saneras genom att jord eller absorptionsmedel schaktas bort och tas omhand på godkänt sätt.

Urbränning av skrotbilar, kabelbränning eller förbränning av annat avfall får inte ske.

Skriftliga skötsel- och driftinstruktioner för alla hanteringsmoment, som är förknippade med risker för hälsan eller den yttre miljön, skall upprättas och finnas tillgängliga.

Anteckningar ska föras över verksamheten och sammanställas till en årsrapport som inlämnas till landskapsstyrelsen senast 28 februari nästföljande år.

Företaget behöver också redogöra för hur skalning av kopparskrot utförs.

Utlåtande från Saltviks kommun, inkom 02.05.2003

Kommunstyrelsen har beslutat att ge följande utlåtande i ärendet enligt byggnadsnämndens beredning och kommundirektörens förslag:

Verksamheten beviljas tillstånd med villkoren;

minst 2 meter högt och tätt plank byggs

vattentät behållare för uppsamling av olje- o a produkter vid demontering byggs

slutet nackdike för flödvattenuppsamling görs

parkeringsplats för företagets egna fordon samt kundernas fordon iordningställs så att man inte längre tvingas parkera vid väggkanten utanför porten (trafiksäkerhetsaspekt på

livligt trafikerad väg).

Förklaring

En förklaring med anledning av utlåtandena inlämnades den 30 maj 2003 till miljöprövningsnämnden.

Verksamheten kommer att bedrivas inom ett mindre område än som nu är fallet. Skrotbilshanteringen kommer att utföras på ett särskilt område inom kort. Vi skall under sommaren 2003 iordningställa en gjuten platta med tak för urtappning och övrig bearbetning. Även oljeseperation skall iordningställas. Vi tappar ur alla fordon direkt vid ankomsten för att senare platta ihop och stapla upp dem på ett särskilt område som skall vara grusat eller asfalterat. Angående bilarnas mängd är det beroende på pris, frakter materialtillägg etc. Vi har per den 12.04.2003 lastat och skeppat bort 582 fordon till Kuusakoski Oy.

På området skall ett särskilt flak ställas för avfallsdäck, då det är fullt fraktas det kostnadsfritt till Rollic Ab i Mariehamn. Övrigt avfall, bränsle, batterier fraktas vid lämplig mängd till ÅPAB. Noteras kan att vi debiterar literpris för lösningsmedel då vi lämnar bränsle, vilket inte torde vara rätt då det kommer ur skrotfordon. Skrotningpremien på nuvarande 51,50 per bil skall vara för hantering och frakt. Premien måste på sikt höjas p.g.a. nya krav från uppköpare.

Två stora containrar skall skaffas för att fungera som lager för div. delar.

Ett hallbygge är även högaktuellt men beror på om vi får bidragsmedel, vilket borde vara möjligt då det handlar om återanvändning och återvinning.

Ett dike kommer att grävas runt området med tyngdpunkt runt den plats där bilarna hanteras. Planket kommer att uppsättas då vi ser hur hela området kommer att se ut.

Området är för närvarande försett med tydliga skyltar om risker för vistelse på området, personer har även avvisats i olika fall.

Vi strävar hela tiden till att göra förbättringar men p.g.a. dagliga körningar och arbete får man utföra dessa på sikt, dock så fort som möjligt.

På förfrågan om kabelskalning är det endast en kniv eller i vissa fall vinkelslip som används. Skalet blir sopor och fraktas p.g.a. orealistiska priser direkt till Ålands Renhållning Ab i Mariehamn.

ÅLANDS MILJÖPRÖVNINGSNÄMNDENS AVGÖRANDE

Miljöprövningsnämnden beviljar Jägerström Bilskrot Ab miljötillstånd, enligt landskapslagen om miljöskydd och miljötillstånd (30/2001), för att bedriva skrot- och bilskrotverksamhet på fastigheterna Saltvik Andtböle Östra jägplatsen 1:44, Saltvik Andtböle Södra Jaktplatsen 1:32 och Saltvik Qvarnbo Karlfredriks hägn 1:53 enligt nedanstående omfattning och villkor.

Villkor

Allmänt

- 1) Ett minst 2 meter högt och tätt plank som skyddar mot insyn och har låsbar port skall uppföras runt hela området samt färgsätts diskret. Detta villkor skall vara uppfyllt senast 30.06.2005.
- 2) Ett dike skall grävas runt hela eller del av området. En plan på detta dike, skall vara inlämnat till tillsynsmyndigheten senast 30.06.2004 och innehålla uppgifter om dess

placering och djup så att avrinning sker till diket.

- 3) Skrot och skrotbilar får inte deponeras på området. Detta innebär att den totala lagringstiden inte får överstiga 3 år.
- 4) Maximalt 700 skrotbilar får finnas på området.

Mark- luft- och vattenskydd

- 5) Olje- eller vätskeutsläpp på mark eller hårdgjorda ytor skall omedelbart saneras. Saneringen skall inbegripa bortschaktning eller annat omhändertagande av absorptionsmedel och förorenad jord.
- 6) Vid platser där spill av olja eller andra kemiska produkter kan ske ska sanerings- eller absorptionsmedel finnas tillgängligt.
- 7) Tömning och demontering av skrot och skrotbilar skall ske på en yta med tät ytbeläggning och kontrollerad avrinning som omhändertar oljespill, kemikalier, slam m.m. Detta villkor skall vara uppfyllt senast 30.06.2004.
- 8) Dagvatten från oljeförorenade ytor skall samlas upp och ledas till tank eller oljeavskiljare före utsläpp till recipient.
- 9) Förvaringsbehållare för spillolja och annat miljöfarligt avfall skall förvaras i slutna container eller på hårdgjord yta med skydd för regn.
- 10) Demonterade bildelar som består av eller innehåller ämnen som kan klassas som farligt avfall skall sorteras och förvaras på tätt underlag och skyddas mot regn. Exempel på dessa produkter är bilbatterier, filter, kondensatorer som innehåller PCB/PCT och lampor med kvicksilverbrytare.
- 11) Ozonnedbrytande- eller HFC-köldmedier får ej hanteras eller lagras.
- 12) Urbränning av skrotbilar, kabelbränning eller förbränning av annat avfall får inte ske.
- 13) Bildäck skall förvaras i container eller på hårdgjord tät yta.

Dokumentering

- 14) Register skall föras över:
  - den mängd skrot som tas omhand
  - det slag av avfall som uppkommer i verksamheten
  - de anläggningar som olika slag av avfall och skrot transporteras tillAnteckningarna skall sparas i minst 5 år och på begäran uppvisas för tillsynsmyndigheten.

Personsäkerhet

- 15) Kunder och tillfälliga besökare får p.g.a. personsäkerhetsrisk inte vistas på områden med skrotbilar staplade på höjden.
- 16) Skriftliga skötsel- och driftinstruktioner för alla hanteringsmoment som är förknippade med risker för hälsan eller den yttre miljön skall upprättas och finnas tillgängliga.

Tillståndets giltighet

Detta tillstånd är i kraft till 30.06.2013. Ifall verksamheten skall fortsätta därefter skall ny ansökan lämnas in före 30.06.2012.

Beslutsmotivering

Allmänna motiveringar

Ålands miljöprövningsnämnd har granskat miljötillståndsansökan och utlåtanden som anförts i ärendet samt förutsättningarna för beviljande av tillstånd. I avgörandet har miljöprövningsnämnden även i övrigt beaktat vad som bestämts om skydd av allmänna och enskilda intressen. Utlåtanden har beaktats vid tillståndets avgörande och nedan i motiveringen.

Miljöprövningsnämnden finner med beaktande av förutsättningarna i 6 kap. 22 § miljöskydds- och miljötillståndslagen samt syftet i 4 kap. 1 och 4 §§ vattenlagen, att skrot- och skrotbilsverksamheten får utföras enligt tillståndet så att ändamålet med företaget och dess verksamhet nås med minsta skada och olägenhet för miljön utan att kostnaderna för dessa hänsyn medför att företaget och verksamheten omöjliggörs.

Specificerade motiveringar

Då tillståndshavaren har koncentrerat sin verksamhet till ett slutet område samt påvisat kontinuitet i ett vinstdrivande bolag med flera heltidsanställda har han genom sin soliditet visat på en grund för en fortgående framgångsrik skötsel av verksamheten enligt 23 § miljöskydds- och miljötillståndslagen.

Miljöprövningsnämnden anser dock att det är skäligt att verksamhet med tömning, demontering och annan hantering av skrot och skrotbilar riskerar att förorena grundvatten och därför tillåts endast under förutsättning att underlaget samlar upp oljor och slam med för ändamålet lämplig olje- och slamavskiljare.

Då miljötillståndet innehåller stränga villkor för förebyggande av förorening, vilka ges med stöd av 25 och 26 § i miljöskydds- och miljötillståndslagen, anser miljöprövningsnämnden att nyttan av att skroten med tillhörande verksamheter får bedrivas på befintlig plats bör anses betydlig i förhållande till skada, men eller annan förlust av förmån som härav kan följa.

Med ovanstående motiveringar finner miljöprövningsnämnden grund för beviljande av fortsatt tillstånd till bilskrotverksamhet i Saltvik.

Tillämpade lagrum

Vattenlag för landskapet Åland (61/1996) 4 kap 1, 4 och 7 mom. 1 §§. 6 kap 4 och 17 §
Landskapslag om miljöskydd och miljötillstånd (30/2001) 1, 2, 4, 5, 11, 13, 22 – 26, 28 §§.
Landskapsförordning om miljöberättelser och miljökonsekvensbedömningar (10/2000) 5 §.
Landskapslagen om renhållning (3/1981) 1, 8, 8a- 8d, 8f, 28a, 28b, 28d, 28e, 28l, 28m, 28n §§.

Ålands landskapsstyrelses beslut om regler för eldning av avfall (86/2002).

Avgift

För detta tillståndsbeslut uppbärs en avgift på € 589 samt annonskostnader om € 283,04, totalt € 872,04.

Kungörelse av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden med mottagningsbevis. Beslutet kungörs på Saltviks

kommuns och Ålands landskapsstyrelses anslagstavlur och en kopia av beslutet finns under denna tid framlagd för allmänheten på kommunkansliet och på landskapsstyrelsens registratorskontor. Beslutet finns även tillgängligt på Ålands miljöprövningsnämnds hemsida www.mpn.aland.fi. Alla kända sakägare delges kännedom om beslutet per brev. I kungörelsen framgår att sakägare kan anföra besvär över lagligheten av beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.

Bilagor

1. Karta över området, uppgjord av Jägerströms Bilskrot Ab.
2. Besvärsanvisning

Underskrifter

Sigurd Lindvall
Ordförande

Peter Bernekorn
T.f. miljöhandläggare